СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVIII. Ч. 34. Джерзи Сити, Н. Дж., второк, 11. лютого, 1930. VOL. XXXVIII. No. 34. Jersey City, N. J., Tuesday, February 11, 1930. THREE CENTS.

ФАРМЕРИ ЗАЯВЛЯЮТЬСЯ ПРОТИ ТАРИФОВИХ ЗМІН

КАЖУТЬ, ЩО СТАРА ТАРИФА З 1922 Р. ЛІПША, НІЖ ТІ ЗМІНИ, ПРО ЯКІ ТЕПЕР ГОВОРЯТЬ У КОНҐРЕСІ.

ВАШИНГТОН. — Сім фармерських організацій, які уявляють собою третину зорганізованого фармерства, вислали до сенату меморіял, у якім критикують тарифові зміни, котрі підносять у конґресі.

В меморіялі кажеться, що при виборах Гувер обіцяв скликати негайно спеціяльну сесію для допомоги фармерам і перевести ревізію тарифи на користь фармерів. А тепер справа виглядає так, що коліб перейшли в конґресі проектовані зміни, то американський фармер стратив би контролю над американським ринком, який був би заповнений заграничними дешевими фармерськими продуктами.

ТЕФТ СМІЄТЬСЯ.

ВАШИНГТОН. — Бувший президент Тефт приходить до здоровля. Розпізнає людей, що приходять його відвідувати. Вже навіть раз підсміхнувся, що уважають великим зворотом до лучшого.

ГУВЕР У ФЛОРИДІ.

ДЖЕКСОНВИЛ (Флорида). — Президент Гувер прибув до Флориди на відпочинок. З поїзду перейде прямо до яхту і вибереться на море ловити рибу.

ІДЕ ДО ЛІПШОГО.

ОЛБАНІ. — Доходи з біржевих операцій дуже впали, але зате піднеслися податки, зібрані від корпорацій. З того вносять, що бизнес підноситься.

ОРҐАНІЗУЮТЬСЯ ПРОТИ ПРОГИБІЦІЇ.

НЮ ЙОРК. — Молодь, яка виросла вже за часів 18 поправки, розпочала тепер акцію, звернену проти прогибіції. До нової організації молоді належать сини найславніших американських родин. Вони розпочали кампанію, щоби до 1932 р. притягнути до своєї організації 10,000,000 членів.

БЕРУТЬСЯ ДО БАНДИТІВ.

ШИКАҐО. — Шикаґовська поліція взялася до чистки міста. І хоч не одержує від міста вже від довшого часу платні, то свою роботу виконує як найліпше. За одну ніч приарештовано 917 злочинців. Многих арештовано в тій хвилі, коли доконували влому, або втікали на крадених автомобілях. Між арештованими находиться 271 осіб з поліційними рекордами.

ТАКИ ЗМАГАЮТЬ ДО МОДИФІКАЦІЇ.

ВАШИНГТОН. — Конґресмен Джордж Ґрегем, голова судейського комітету палати послів, заявив, що цілий край занятий тепер боротьбою з хабарництвом і беззаконністю, спричиненних прогибіцією. Так довго тревати не може й найдалі до 10 років мусить прийти до знесення прогибіції або до її леґалізації, але на канадійський спосіб. Заки та справа остаточно вирішиться в конґресі, повинні відбуватися стейтові конвенції, а загал народу повинен висказати свою опінію.

В ОБОРОНІ ІНДІЇ.

НЮ ЙОРК. — 12 американських учених і загально відомих діячів підписали манифест, у якім домагаються свободи для Індії. Міжтими іменами подибуємо імена таких як Джан Дюї, професор Колюмбійського університету, й Нормен Томас, відомий соціялістичний провідник. В манифесті підносять, що отсе маємо до діла з небувалим в історії випадком, коли край з 330,000,000 населення прямує до здобуття свободи мирною дорогою, яку проповідує індійський провідник Ганді.

НЕ ОДУШЕВЛЯЮТЬСЯ ТРЕТОЮ ПАРТІЄЮ.

ВАШИНГТОН. — Запропонована Семюілом Гарден Чорчем, президентом Карнеґійського інституту, третя партія, не має на разі прихильників. Політичні вашингтонські кола не одушевляються нею, бо вважають її за „прогибіційну партію".

Сенатор Бора заявив, що нема місця для ніякої третої партії, бо обі пануючі партії мають таку широку програму, що вона може задоволити кождого.

ЗА ПРАВО МЕНШОСТИ.

НЮ ЙОРК. — З рамени соціялістичної партії домагаються пропорціонального представництва до Ради Олдерменів. Хочуть, щоби кандидати на мейора міста, які перепали, а одержали 5%, всіх голосів, стали радними міста.

РОБІТНИКИ ПРОТИ ҐРУНДІЯ.

ФІЛАДЕЛФІЯ. — Відомий лабіст, недавно заменований сенатор Джозеф Ґрунді, вже розпочав виборчу кампанію, щоби задержати сенаторське крісло.

Та на зборах ткацьких робітників у Френкфорді рішено поборювати кандидатуру Ґрундія, бо він ставився ворожо до робітничих домагань, а стоїв за промисловцями.

ЕКСПЕРИМЕНТ ЧЕРВОНИХ НЕ ВДАВСЯ.

НЮ ЙОРК. — Побудовані комуністичними фантастами кооперативні доми при Ґвайт Плейнс Ровд і Елертон Евеню побанкротували, а шерові втратили на бондах коло $200,000.

КОСТИ ЗПЕРЕД ТИСЯЧІ ЛІТ.

ФІЛАДЕЛФІЯ. — До Пенсилвенійського музею привезено з Аляски вироби деревляні з слоневої кости та з кости китів. Ці предмети вказують на людське життя зперед многих тисяч літ.

НЕЗВИЧАЙНА КАРА.

В Шикаґо викликав присуд судді Лестера незвичайну веселість. Двох рентівників, Давид Кан і Валтер Линквист, мали привичку здорово хропіти в ночі, так, що їх голос було чути по цілій хаті і він не давав иншим спати. Хазяйка, пані Мей, терпіла довгий час, але врешті не видержала і пішла на скаргу до судді Лестера.

Суддя по переслуханю обжалованих присудив їм по $5 кари. Здивовані сплюхи почали доказувати, що нема такого права, щоб забороняло людині хропіти в ночі, але суддя відповів на те, що існує друге право, яке забороняє заколочувати супокій мешканців в ночі. Присуд остав важним.

ГРИНЬКО ЗОВСІМ УСУНЕНИЙ?

Один із спосібніщих українських економістів, Гринько, — як доносить „Руль", усунений за приналежність до правої опозиції. Гринька заслали були тому 2 роки з Київа до Москви за національні „ухили". Але й у Москві він небезпечний.

ЗАЛІЗНИЧА КАТАСТРОФА В СХІДНИХ ПРУСАХ.

Особовий поїзд Вистуцьдьажа між стаціями Вистуць Блюменталь наїхав вечером на омнібус. Пять подорожних згинуло, сім важко ранених перевезено до лічниці. Катастрофа трапилася тому, що будник не замкнув рампи. Будника найдено непритомного в його мешканню. В наслідок зудару паротяг вилетів з шин, один вагон знищений.

20 ФРАНКІВ МИЛІШІ ЗА СИНА.

Заграничні газети приносять просто неймовірну історію, що сталася в Еспанії. По 7-мох роках неволі в Марокку вернувся домів до своїх родичів збідований вояк. Та замісць радости стрінуло його остре слово родичів: Ти не є нашим сином, іди собі геть. Нічого не помагали докази і переконування сина. Родичі не впустили його до хати і до нього не призналися.

І остаточно виявилася причина опору родичів. Вони побирали 20 франків місячно за сина, що згинув на війні. Син вернув. Ренту відберуть. Захланні і безсердечні родичі воліли виректися сина, ніж стратити 20 франків ренти.

БАНДИТИ ГУЛЯЮТЬ.

Дня 14-го грудня на Дмитра Давиденка, емігранта з Великої України, повертаючого з Раківця до Беневи, пов. Підгайці, де він уряджував свої „акробатично-силові" виступи, напали замасковані бандити та зрабували йому готівку 32 доляри і 125 зол. та валізу з гардеробою. Потім старалися повалити його на землю і замордувати. Але Давиденкові на щастя удалося вирватись з рук бандитів і втікти. Після описy Давиденком бандитів, поліції удалось приловити одного з них, Василя Данилюка, котрого Давиденко розпізнав, — як рівнож віднайти частину річей у Варвари Стельмах в Раківці. Данилюк і Стельмах відставлені до окружних арештів до Бережан.

РУЇНИ СОДОМИ.

В східній частині долини Йордану найдено при роскопуванню розвалин незвісного старинного міста, що було знищене правдоподібно вогнем. Додумуються, що це руїни Содоми.

САМОВБИВНИК ЗІ СТРАХУ.

Антін Смолинський, дозорець вязнів у Делятині, кинувся під поїзд і згинув. Причиною самовбийства був страх перед відповідальністю. Смолинський випускав тайком арештантів з вязниці на кілька днів під умовою, що вони вернуть. Тимчасом вязні не додержали слова.

ДО ФРАНЦІЇ 61,500 РОБІТНИКІВ.

Француcько-польські переговори закінчились усталенням числа сезонових робітників з Польщі до Франції в цьому році на 61,500 осіб, в тім 1,000 жінок, але тільки таких, яких чоловіки працюють у Франції. Обмеження виїзду жінок спричинене відносинами у Франції. Кожна жінка є там наражена на найгірше.

НОВИЙ ЛЕТ ПОЛЯКІВ ДО АМЕРИКИ?

Польські газети доносять, що американські Поляки таки не зрезиґнували з інтересу і все хочуть намовити старопольських Поляків, щоби вони летіли до Америки. На ту ціль зібрали в Америці вже 20,000 дол. і купили літак. Той літак має бути зовсім непригожий до довгого лету, тому невідомо, чи знайдуться які аматори на певну смерть.

50 МІСТ — БАНКРОТАМИ.

Польські газети доносять, що 50 польських міст стоїть перед банкроцтвом. Векслів вони не викуповують, урядникам не виплачують платень і т. п. В одному місці уступившому бурмістрові виплачують відправу ратами по... 10 зол. Більшість тих міст-банкротів находиться в Познанщині (!) і лодзькім воєвідстві.

НЕБЕЗПЕЧНА ФІЛЬМА.

Не на екрані, але в поспішнім поїзді на Мадярщині фільма стала причиною катастрофи. В почтовім вагоні запалилася легкопальна фільмова ролька і спричинила пожежу. Почтові урядники тяжко ранені, а поїзд дві години спізнився.

ЧИ НЕ МАРНА НАДІЯ?

2,000 церков закрили большевики до цього часу. Усіх церков в Союзі є 50,000. Большевицькі теоретики обчислюють, що до 1933 року вдасться їм зліквідувати всі церкви.

ЛИСТ ДО БОГА.

На зїзді англійських психіятрів показували лист, що його „писала" пацієнтка одного лондонського „Кульпаркова" до Бога. Лист мав 1000 слів, вишитих зовсім вирасно на кусинку полотна. Вишивала його хора в ліжку під ковдрою, ховаючись перед служою.

РЕКОРД.

В Парижі арештувала поліція англійського банкіра, який натягнув людей на 200 мільйонів франків. Це без сумніву один з рекордів.

ЗА ЗАСЛУГИ — АВАНЗ.

Голова ДПУ (Чека) Радянської України Балицький перенесений з Харкова до Москви на пост члена колеґії головної чрезвичайки. Цей аванс — це, мабуть заслуга за „викриття" „контрреволюційної організації" Єфремова.

Балицький — це син селицького поміщика з Катеринославщини. За царських часів був він провідником чорносотенної молоді. Тепер остався провідником тої самої ґраї, тільки в иншу шкуру вбраної.

СЕЛЯНСЬКА ДОЛЯ.

На фільварку гр. Голуховського в Скалі парова молотілка урвала ногу 18-літній селянці Марії Зарутівній. Нещасливу жертву машини відставлено до лічниці в Чорткові.

І ЦЕ РЕКОРД.

День 3-го січня був для Берліна рекордом. В тому дні було двацять самовбивств. 13 з них скінчилося відразу смертю, инших самовбивників ратують лікарі від смерти, якої вони прагнули.

НОВІТНІЙ СОЛОМОН.

В польському військовому суді в Білостоці ведеться цікавий процес. А саме: Соломон Мовш мав іти до війська. Не мав охоти. Чи це зрештою диво? Але мав охоту Янкель Голькорн. І згодилися. Янкель пішов служити за Соломона до війська, а Соломон мав удержати Янклеві діти і жінку у Вильні. Цілий рік видержав Соломон на службі коло Янклевої жінки і було йому досить. Зголосився в П. К. У., признався до обману і пішов до криміналу. Волів криміналь, як дальше робити службу при Янклевій жінці. А Янкель теж певно вдоволений: Рік у війську, а тепер в криміналі. До Вильна не скоро поверне.

„СВІТ ПОЧИНАЄТЬСЯ ВІД НАС"...

Спеціяльна комісія в Москві приняла остаточно плян зміни дотеперішнього календаря. Проектів було більше як 100. Принято за підставу таки ґриґоріянський календар з ріжними змінами.

Першою зміною є та, що роки не числитиметься від народження Христа, але від жовтневої революції в „бувшім" 1917-тім році. Таким чином тепер житимуть щасливі мешканці Совітського Союза не в 1930-му році, але в 13-ому.

Початок року переноситься з 1-го січня на 1-го жовтня, бо тоді почався „новий" світ жовтневою революцією.

Рік складається з 360 робучих днів і з 6, зглядно 5 революційних свят. Кождий місяць буде мати рівно 30 днів. Прочі 5, зглядно 6 днів будуть додані до жовтня, березня і травня, як революційні свята, але вони не будуть мати порядкового числа.

Рік розпадатиметься на 4 квартали по 90 днів, квартал на три місяці по 30 днів і на 6 тижнів по 5 днів.

Всякі церковні свята будуть скасовані, а празнування їх вважатиметься злочином проти радянської влади.

Ця зміна календаря має увійти в життя 1-го жовтня (по „контрреволюційному") 1930-го року. Чи поможе їм це щонебудь?

ФРАНЦІЯ ЗАНЕПОКОЄНА ПРОЄКТОМ ЗНИЩЕННЯ СУБМАРИН

ВИЯСНЮЄТЬСЯ, ЩО ЛИШЕ ФРАНЦІЯ БУДЕ ОБСТОЮВАТИ ПІДВОДНІ ЧОВНИ. ИНШІ ДЕРЖАВИ СХИЛЯЮТЬСЯ ДО ПОВНОГО ЗНИЩЕННЯ ЇХ.

ЛОНДОН (Англія). — На пленарному засіданню морської конференції 11 лютого французька делеґація буде поставлена в тяжке становище. Тепер голова делеґації, премієр Тардю, старається пильно приготовитися до цього засідання, щоби боронити французьку точку погляду у справі підводної війни. Йому прийдеться не дуже важко, бо три делеґації, американська, англійська та італійська, будуть стояти за знищення підводних фльот.

Голова італійської делеґації, міністер закордонних справ Ґранді, говорить, що Італія приєднується до англійської та американської вимоги знищити підводні фльоти, але зі свого боку буде домагатися, щоби ті держави також поробили значні уступки в катеґоріях инших воєнних кораблів. Для малих держав найліпшими й найдешевшими кораблями для оборони своїх берегів є підводна фльота. Коли ці держави згодяться відмовитися від права тримати в себе таку фльоту, то й великі морські держави мусять значно зредукувати свої воєнні кораблі всіх катеґорій.

Чекають, що це пленарне засідання буде досить бурхливе, бо Франція боронитиме своїх позицій щодо підводної фльоти, хоч лишиться сама при своїх домаганнях. Разом з тим французька делеґація думає поставити як контр-пропозицію свої предложення Америці й Англії, крім повного знищення великих панцирників, значно зменшити норму своїх торпедовців, кружляків та инших боєвих кораблів.

ПРОТЕСТИ ПРОТИ КОМУНІСТІВ.

ЛОНДОН (Англія). — Звернення папи римського до кардинала Помпілі з призивом до всіх християн боротися проти переслідування большевиками християнських церков та инших релігій, викликало в Англії велике зацікавлення. Рішучий тон папського заклику, з різкими обвинуваченнями большевиків за їх звірства та релігійні переслідування, зробив велике враження в Англії не лише на католиків, але й на инших горожан. Вся преса переповнена коментарями цього призиву, з різкими нападами на большевицьку тиранію.

ПАРИЖ (Франція). — Французькі протестанти, котрі підлягають французькій протестантській федерації, вряділи мітинги протестів проти релігійних переслідувань большевицької Москви. В протестах зазначують, що в бувшій Росії настали часи Нерона, коли тисячами вбивали й на хрестах палили християн. Але як тоді християнство перемогло своїх тиранів, так і тепер релігії, побудовані на здобутках культури людства, переможуть новоявлених тиранів. Так говорив президент французької протестантської федерації.

ПОХІД ПРОТИ ЧЕКІСТІВ.

ПАРИЖ (Франція). — Діяльність московських аґентів Чека в Парижі дійшла вже до таких розмірів нахабства, що французька поліція вирішила положити кінець їх діяльности на французькій території. Останньою каплею, що переповнила терпіння Французів, було захоплення чекістами ґенерала Кутепова.

Тепер французькі детективи виїхали до Берліна, щоби там з німецькою поліцією виробити спільний плян боротьби з московськими чекістами, шпіонами, аґітаторами й т. д., котрі ведуть свою роботу в Франції, Німеччині та в инших державах.

ЗНОВ АМАНУЛА.

ПЕШАВУР (Індія). — З Афганістану повідомляють, що там арештовано двоюрідного брата бувшого премієра Аманули, Сардар Амін Хана, та одного його приятеля. Їх обвинувачують у підготові повстання, щоб на афганський престіл повернути Аманулу.

КРИТИКУЄ БИРДА.

ВІДЕНЬ (Австрія). — Чеський учений метеоролоґ Беґонек, який брав участь у виправі Нобіле до північного бігуна на повітроплаві „Італія", виступив з критикою адмірала Бирда на південний бігун. Він говорить, що літаки не надаються для точних і систематичних дослідів, а для цього краще робити виправу на повітроплавах.

Сам Беґонек готується знову взяти участь у виправі на північний бігун, якщо вона відбудеться при помочі повітроплава „Граф Цепелін".

ЦІННА ЗНАХІДКА В ЄГИПТІ.

КАЇРО (Єгипет). — Місцева археольоґічна виправа, на чолі якої стоїть Єгиптянин, археольоґ Селім Бей Гасан, відкопала величезну домовину верховного єгипетського жерця Ра Ура, котрий помер кілька тисяч років тому. Домовина знаходиться недалеко від одного з величезних сфінксів. Збудована вона висотою в два поверхи. В ній зроблено 80 кімнат, які сполучені між собою трицятьма тунелями.

Покищо знайшли мумію, очевидно помічника головного жерця. Біля цієї мумії був кістяк грабіжника, який старався ограбити могилу. Знайдено дві бритви, якими жерець голив єгипетського царя. Обидві бритви в такому стані, що ними можна й тепер голитися. Позатим знайдено ріжні цінні річи великої археольоґічної та артистичної вартости.

ОТРУЙНИЦІ МУЖІВ.

БУДАПЕШТ (Угорщина). — Засуджено на досмертну вязницю ще одну жінку, котра отруїла свого мужа при помочі зілля, добутого від ворожки Марії Варґа. Це вже 47-ма жінка-отруйниця, що засуджена на досмертну вязницю.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сиві і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six, months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$2.75

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Oелефон „Свободи": Montgomery 498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 1838.

Адреса: "EVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПОВІНЬ КНИЖОК

Ще не так дуже давний то час в Америці, коли й чверть-міліонові міста мали тільки по одній книгарні. Пів покоління не минуло з того часу, а Америка перемінилася радикально. Нині бачимо книгарні малощо не на кождій улиці. Продають книжки й „маґазини" не тільки книгарні, але й газетні „стенди", крамниці паперу, „чейн-стори" Вулверта, тютюнові трафіки й аптики.

І скільки то цікавих книжок виходить в Америці. Нема справи, про яку не булоби книжок, про яку люди не читалиби. Не тільки повісти й оповідання та всякі практичні підручники. Книжки про життя ріжних великих і цікавих людий світа линули повінню на американський книжковий ринок.

Наближається в Америці перепис населення. Будуть ставити питання про грамотність. Покажеться, скільки є грамотних і серед українських іміґрантів. Американці всіх сил докладають, щоби число неграмотних випало як найнижче. В нас у сій справі ще нічого не зроблено. Тимчасом у нас не то, що не ліквідується неграмотности, але навіть не піддержується грамотности тих, що вже навчилися. В нас буде богато поворотних неграмотіїв.

Чому се так? Не можна закрити правди, що се через брак практики в читанню. Коли Американці книжки й ґазети читають масово, в нас всі ґазети разом не виходять навіть у трийцять тисяч примірників у день. Американець не жалує видатку на ґазету й книжку; в нас дивляться за тим, якби дістати книжку й ґазету даром. Ми готові приняти книжку й від ворога, щоби тільки вона була за дурно.

Книгарський рух серед українських іміґрантів? Такого просто нема. Бо коли в Американців ріжні бизнеси беруться вести на боці ще й продажу книжок, то в нас книгарні переходять з продажі книжок на продаж ґрамофонів, радіо, фелонів, фарм та образків. Ми не цікавимося ні старими українськими авторами, ні новими. Нам не цікаво читати ні оповідання, ні повісти, ні наукової книжки, ні життепису великої або цікавої людини. Ми нарікаємо, що нам вороги не дають освіти, але коли ми маємо час і гроші й нагоду освічатися, ми з сього не користаємо. Ми заховуємося супроти себе так, як вороги. Ми нарікаємо, що вороги переслідують наших авторів, але ми самі їх найтяжче переслідуємо, бо ми їх бойкотуємо. Ми ждемо, щоб Американці й инші чужинці читали й знали наших авторів, але ми й самі не знаємо своїх авторів. Ми хвалимося своєю жаждою до освіти, але сеї жажди до освіти ми в життю нічим не проявляємо.

ПІВВІКОВІ РОКОВИНИ „ДІЛА"

У старім краю святковано минулого місяця пятьдесятьлітній ювилей українського щоденника „Діло". Дня 14 січня 1930 р. видано ювилейне число „Діла" в память піввікових роковин появи першого числа, яке вийшло 13 січня 1880 р. Пятьдесятьліття „Діла" це така подія, яка цікавити мусить кождого, хто тільки заінтересований українським життям. Про це пише редакція „Діла" в ювилейному числ таке:

„Пятьдесятьліття „Діла" — це пів віку нашого національного життя. Тому то ювилей „Діла" є не тільки святом Видавництва й Редакції „Діла", але святом цілої української громади. Історія „Діла" — це історія всебічної еволюції в усіх ділянках життя нашого народу на Галицькій Землі. А-ле чи тільки на ній?...

„Діло" від свого заснування по нинішній день було репрезентантом чистої національної політичної думки, було незалежною трибуною вільного українського слова, було оборонцем природних прав українського народу на власне, незалежне життя. „Діло" ніколи не сходило ні на момент зі шляху національного незалежництва, ніколи не відступило від ідеалів українського соборництва, ніколи не орієнтувалось на ніякі посторонні чинники. Воно все вірило і на своїх сторінках поширювало віру у власні сили народу. Одночасно взивало всі провідні і тимсамим відповідальні за долю народа кола українського громадянства до збирання й мобілізації національних сил, до безупинної, твердої, єдино доцільної праці".

Зприводу піввікових роковин одержало „Діло" повно побажань з боку передових людей і установ як краєвих так і тих, що опинилися на іміґрації. До тих щирих побажань прилучається, річ ясна, й заморська іміґрація, а зосібна ще й наш орґан, найстарший по „Ділі" український часопис і щоденник.

Разом з тим подаємо виїмки з деяких начерків, які надіслано до „Діла" з нагоди ювилею.

1. „ДІЛО" — ОРГАН НЕЗАЛЕЖНОЇ ДУМКИ ГАЛИЦЬКИХ УКРАЇНЦІВ.

Д-р Кость Левицький:

„А бували у нас нераз вельми прикрі ситуації, в котрих „Діло" мусіло рішатись в цей чи в інший бік, бо від цього залежало не тільки дальше іствування видавництва, але й основне вирішення самої справи, щоби приєднати наше громадянство до дальшої праці, для піднесення народу, — щоби воно не попадало у зневіру і не здавалося на чужу ласку.

„Одною з таких подій була так звана **„Нова Ера"**, — за часів залізної руки галицького намісника ґр. Баденього, коли цей заявив у галицькому соймі (17 лютого 1894 р.), що він „ніякої нової ери не інавґурував і ніякої угоди з нашими послами не заключував, та що правительство буде своє робити: **або з заступниками руського народу або без них!"** Тоді розважувалась справа тактики наших послів в краєвім Соймі і в державній Раді.

„Руський Клюб" у віденськім парляменті ділився на дві ґрупи: одні вірили в те, що шляхом порозуміння заспокоїть правительство наші оправдані домагання скорше і ліпше, а другі добачували в тім шкідну політику і обстоювали відпорне становище проти правительства.

„Це питання розважували члени спілки видавництва „Діла" разом з тодішним редактором **Іваном Белеєм**, чи „Діло" має піти за політикою утилітарною, чи за політикою принципіяльною, бож такого вирішення жадало від нас громадянство з краю.

„Те памятне засідання Спілки „Діла", що мало вказати напрямну видавництва в тому моменті, нагадав мені перед кількома тижнями наш сеніор **Юліян Романчук**, бо я мав тоді нагоду моїм голосом переважити вирішення в той бік, **що нарід мусить у самім собі шукати сил до розвою й оборони своїх прав** і тому наші посли повинні придержуватись політики вільної руки, узглядняючи голос народу.

„Наслідком такого поставлення справи „Діло" напятнувало відносний висказ намісника як визов супроти нашого представництва і нашого народу та заявило, що годі нам вижидати ласки, а треба покінчити з новою ерою і добиватись власними силами наших прав, рішучою опозицією проти правительства. Вслід за цим пішли збори і віча в краю та у Львові відбулись надзвичайні збори „Народної Ради" і так закінчилась новоерщина.

„Нагадуючи одну з тих критичних подій, які переживало „Діло" в нашій політиці, маю на меті: показати те велике значіння, яке має наш одинокий щоденник української національної думки, — як орґан незалежної думки. І на цім становищі має „Діло" видержати. Хвилеві тактики політичні мають свій сезон і з ним переводяться, а **стояти на сторожі прав рідного народу це обовязок постійний."**

2. НАЦІОНАЛЬНА ПРЕСА — КЕРМАНИЧ І ВИХОВНИК НАРОДУ.

Д-р Дмитро Левицький пише:

„Кажуть: **Який нарід, така й його преса.** Бо преса — це відблиск культурного життя народу, свідоцтво його економічного розвитку, покажчик його громадської свідомости. Це правда. Бо чейже преса — це резонанс усіх явищ і подій, які трапляються на національній території і далеко поза нею, та які лише цікавити можуть — читача.

„Преса не лише репродукує зовнішні явища. Вона перепускає усіх їх передовсім крізь самостійний світогляд журналіста, і далі дає товчок до нових процесів. Тому то преса є не лише обєктом громадського життя, але й субєктом. Преса є могутнім чинником інтелектуального життя, будучи джерелом засобів людського духа.

„Преса, це та єдина нині може частиця життя культурного світу, якої нічим **замінити не можна.** Навіть у часах радія і кіна ні голос „спікера" перед мікрофоном, який рознесе його ген світами по хвилях вселенної, ані сріблистий екран, як найширшим масам доступна книга, — не в силі булиб заступити часопису. Що діялось би, колиб одного дня не стало в цілому світі часописів, колиб за одним кивком злочародійної палочки перестала істнувати преса?! Яка шалена пустка запанувала би, в якій щойно тоді люде освідомилиб собі, що забракло гейби **керманича** у темному лісі. Громадське життя булоб раптом стримане у своюму поступі. Шукаючи причин лиха, люде спостерігли би, що забракло того когось, хто **єднав** розпорошені одиниці, хто **гуртував** розбриті сили, хто підіймав і плекав ідеї та був найуспішнішим і найметкішим **орґанізатором** усіх ділянок всебічного життя.

„Діло" є тим зразком національної преси, яка є могутнім чинником морального підйому нації, бореться з усяким трійлом, підхоплює ідеї, сама їх кидає в нарід, слідкує за їх живучістю і розвитком, **є справжнім керманичем і вчителем народу.**

„Історія „Діла" це світла і трагічна історія українського народу. Найосвітліші уми українського народу останнього півстоліття залишали на сторінках „Діла" — в більшій чи меншій мірі — скарби свого духа".

3. „ДІЛО" І ЧИТАЧІ.

В. Островський (Волинь), подає:

...„Українська преса працює в особливих умовинах. Вона, борючись за своє матеріяльне істнування, мусить **творити читача,** викликати його з небуття. Цеї умови немир в Англії, Франції чи Німеччині. Там читач народився давно й завданням поодиноких орґанів є не творити для себе читача, а здобувати вже готового.

„Діло" в моменті свого народження, пятьдесять років тому, власне й почало свою працю з оцього творення українського споживача періодичного друкованого слова. А це найтрудніша праця. Цю важку працю „Діло" виконало ґрунтовно й солідно".

4. БЕЗ НАДІЇ НАДІЯТИСЯ.

Олександер Ковалевський (Наддніпрянець):

...„Не штука стояти на позиції з наказу, натомісць величезна штука стояти на становищі з **переконання.** Не тільки з надією на перемогу, але й **без надії** в перемогу української справи.

„Без надії надіятися — це, на мою думку, найбільша заслуга „Діла" й тих людей, що проводили ним ціле півстоліття. Прикмета гордих і сильних — стала прикметою „Діла".

„Дозволю собі навести в цьому місці слова великого Клемансо:

„В середньовіччі людина зверталася до людини зі словами десперації земської — „брате, треба вмирати". Великим кроком вперед є, що ми ці слова заступили іншими: „брате, треба жити!"

„Жити, як жило „Діло", з надією без надії. Як жив і живе цілий український нарід! Але коли цей нарід зрозуміє ріжницю поміж „жити" і „треба жити", поміж **„надією"** й **„надією без надії"** — тоді й „Діло" напевно, замісць шести сторінок, матиме їх двацять."

5. ЯКБИ НЕ БУЛО „ДІЛА".

Василь Панейко (бувший начальник редактор „Діла"):

...„Де нині булаб Галичина: в якому духовому й матеріяльному сирітстві булоб нині наше племя, тай — чи взагалі, тай у якому вигляді й на якому степені розгорталась би сьогодні велико - українська свідомість і основна наша соборницька ідея — якби не було за Україною „Діла", не було пятьдесяти років його істнування, його праці, його впливів його зусиль над духовою формацією нашого племени, над політичним оформленням призабутого і відгребаного державного інстинкту і конкретної політичної програми?

„Коли правда, що зовсім інакше представлялосяб нині національно-політичне обличчя Східної Европи, зосібна обличчя Чорноморського й Дніпрового басейну, як би Катерина II. не була залишила Марії Тересі і Йосифови II-ому Східної Галичини, — то рівно, або майже рівно, правда, що фізіономія Галичини і фізіономія Великої України булаб сьогодні не така, яку знаємо, колиб — тому півстоліття — не був найшовся у Львові гурток молодших і старших ідеалістів, визнавців української племінної, а далі й політичної незалежности, словом — колиб було не зародилося, удержалося, укріпилося й розвинулося наше „Діло".

6. ПОБАЖАННЯ.

Богдан Лепкий:

...„Якже мені закінчити цей фейлетон?

„Хіба побажанням, щоби „Діло" діждалося сотних роковин свого першого числа. Буде це дуже гарний і цікавий момент.

„Діло" виходитиме не що днини, а що години, його редакція й адміністрація буде міститися у власній домівці на 14 поверхи. Будуть тоді в „Ділі" не тільки свої референти від найріжніших наукових і небесних справ, але й літаки, каблі, бездротні телеграфи і всілякі дива, про які нині навіть головному редакторови не сниться. Його заграничних представників будуть так шанувати в світі, як нині шанують послів і амбасадорів, а його співробітники будуть їздити своїми власними автами, якщо не ракетовими возами на Марса та на инші планети, котрих ще не відкрито. Це буде дуже й дуже гарно.

„І я жалую щиро, що мене вже тоді не буде".

Професор С. Шелухин.

АҐІТАЦІЯ „РУССКИХ УЧЕНИХ" ПРОТИ СВОБОДИ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІЇ.

(5)

Ось що пишуть специялісти дослідники над цим питанням. Владимирський Буданов пише: „В Московском государстве... нет нікакіх следов действія Русской Правди" („Обзор ист. Рус. права", Київ, 1909, стр. 217). Ф. Леонтович пише: „Между Русскою Правдою і законодательством московскім проходіт ничем ненаполняемая пропасть" („Русская Правда и Літовскій Статут", Київ, Универс. Известія, 1865). Так пише і Бєляев та інші учені дослідники права. Волконський „сказкі видумивает", а в цім винуватить Українців (стр. 27).

Щодо „єдіной русской народности", то в цім питанні перший голос належить антропольоґам. Алеж вони рішучо відкидають існування такої **народности.** Зрозуміле це й не для антропольоґів. Літопис ясно підкреслив, що до Русі належать тільки славянські народи: Поляне, Деревляне, Новгородці, Полочане, Дреговичі, Сіверяне, Бужане і Волиняне (Лавр. літ. вид. 1926 р., стр. 10). **А населення тих земель, що потім стали Московією, не Славяне, а „Чудь, Меря, Весь, Мурома, Черемис, Мордва, Пермь" і т. п. фінські племена,** „іже дань дають Руси" (там же). **Потім до них долучилися Монголи. Все отсе ріжноплемінне населення від Петра I. стало зватися Руським і Росією.** В Осн. Рос. Зак. (т. I, ч. I, вид. 1906 р.) наказано вважати руськими всіх російських підданих (ст. 69, 70, 71). Греки, Жиди, Німці, Татари, Фіни, Монголи, Французи, Молдаване, Поляки, Литовці і т. д. — всіх їх в Росії названо одним іменем Руських. Ясно, що це імя від XVIII віку набрало собі іншого змісту, ніж мало попереду. Воно цілком загубило етнічний зміст, стало виключно політичною назвою нового предмету і цим відчужилося від українського народу, бо коли належало йому, то мало інше значіння. Галичина й Підкарпаття звуться Русю в цілком іншому значіні — в етнічному. Ніколи вони з Московією не були й нічого спільного з нею не мали. Назва політична й назва етнічна — це річи ріжні. **Москва присвоїла собі тільки політично назву Русь. Одначе, навмисно плутаючи через одно імя політичний зміст його з етнічним, Московія з цього снувала й снує всякі політичні інтриґи проти Галичини та Прикарпаття.** Це ясно і з брошури Волконського. Натурально, що після того, як назва Русь своїм змістом відчужилася від українського народу, якому вона належала з іншим значінням, український нарід перестав називатися руським і зостався тільки при своїм славянськім античнім імени Україна, Українці, народ український. Як **Чехам не потрібна неславянська назва Богемії, так Українцям не потрібна неславянська назва Русь і руські.** Мало того, ця назва в московській практиці набула такого значіння й змісту, що нічого спільного з Українцями не має, означає для них імя ворогів життя й свободи української нації та славянства, стала для них не тільки чужою, а ненависною, символом варварства, примітивізму, ворожости до демократії, до свободи, рівности, братерства, національного розвитку народів. **Галичане й Прикарпатці теж мусять зректися цього імени, щоб, через утворену Москвинами плутанину в нім, перестати бути обєктом московських претенсій, інтриґ, політичного й національного баламутства в цілях порабощення Москві й азіятчині. Той, хто називає себе руським, цим самим зрікається славянства і зачисляє себе в Азію.** Сам колеґа Волконського, проф. Е. Шмурло, пробалакався про руських так: „Всьо же с Азіей ми остаємся по прежнему неразривно связанимі, і ниня, в XX столетіі узьол затянут, может бить, еще крепче, чем раньше, на заре нашей історії" (Введеніе в Рус. історію, Праґа, 1924 р., стр. 111).

Ми знаємо, що справжня Русь, Українська, увесь час воювала проти Азії й азіятчини, а Русь Шмурла, Волконського і „Єдінства", навпаки, „нерозривно звязана" з азіятчиною в минулому і тепер „узьол затянут еще крепче". Їх Русь не справжня, а фалшива, штучна, і політика їх направлена на те, щоб під цю фальшиву Русь підшити справжню Русь і зробити й її фальшивою. **Галицькі та прикарпатські москвофіли хотять бути підфальшованими на фіно-монголів та азіятів.** Твердження панмосковитів про „єдіную русскую народность" є політичною облудою і базується на тім же підфальшованні. До того, що кожен сам мусить добре знати з літопису та з власних спостережень і досвіду, антропольоґічна наука рішучо заперечує існування такої народности. Ми кажемо, що кожен мусить знати, бо український нарід це добре знає й яскраво висловився в цій справі своїми приказками, примовками, прислівями. Досить познайомитися з ними хоч би по збірнику Номиса, виданому в Петербурзі в 1864 році. Щодо антропольоґічної науки, то уже **в 1851 році французький учений і професор в Колледж де Франс, Роберт, так писав: Українська нація починається від Кубані і кінчається в Карпатах..., вона простягається через Буковину аж до північної Угорщини на комітати Мармарош, Унґ, Берег... Межує вона з Валахами й Уграми та є справжніми Европейцями, в протилежність Московцям, які монгольського походження, а українська нація походить від адріятичної ґрупи народів").** (Le Monde Slave, son passe... Paris, 1851 року). Денікер, Гамі, Елізе Реклю пишуть те саме. А ось новіша праця французького відомого вченого Alfr. Fouillee в його „Психольоґічнім нарисі европейських народів". Він пише, що Великороси — це мішанина народностей: скандинаво-германської, фінської, урало-алтайської (монгольської) з домішкою славянською, а тому Славянам приписують великоруське неправдиво (стор. 441, по перекладу польському Зарембінової). Подавши риси Українців, він пише: „По цих рисах розпізнаємо правдивого Кельто-Славянина" (стор. 440). Далі він пише так: **„Великоросіяне уявляють собою великі протилежности з Українцями і взагалі з Славянами Півдня й Заходу"** (стр. 460). А ось ще свіжа праця німецького ученого Гюнтера. **Він, як і Фуе або Роберт, відносить Українців до адріятичної славянської раси (Кельто-Славян), а Москвинів відносить до Фіно-Монголів і пише, що кровно і психольоґічно вони, Фіно-Монголи, належать до Азії, а мову засвоїли славянську.** Подаючи антропольоґічні виміри і малюнки, Гюнтер подав портрет русского письменника Максима Горкого з надписом, що це тип Монгола. (Dr. Hans Günther, "Rassenkunde des deutschen folkes", Мюнхен, 1928 року, стр. 197—200). Де-ж одна народність!

Ось що читаємо у справжніх учених і що промовляють історичні джерела без перекручування, підфалшовування, замовчування їх голосу. Це все зовсім не те, що підносять читачам Волконський та „Єдинство" під виглядом науки. Вони підносять навіть не псевдо-науку, а просто політичні вигадки й фальш. І в той час, як навіть дикуни шанують правду, а все духовно культурне й освічене людство старається ширити істинне знання, правду, члени „рускаго" товариства „Єдинство" з азіятськими хитрощами під плащем науки й правдивого знання розносять і ширять по світу фальш, неуцтво, інтриґантство, баламуцтво, колотню, облуду. Їм це потрібно для цілей московського імперіялізму і проти прав та свободи ненависної їм української славянської нації, для порабощення її Московією та ними, бо без цього вони не зможуть зїсти Славян і досягти своїх імперіялістичних цілей. Своєю „наукою" та пропаґандою вони начиняють голови своїм „русским" і тим темниминим людям на Волині, в Галичині, на Прикарпатті, де усердно ведуть пропаґанду, та межи тими з Славян, хто їм ще вірить. З цього вони мають вигоди. А як „брехнею світ пройдеш, та назад не вернешся", бо правда рано чи пізно, а виявиться, то вони нервуються і поспішать так, що Волконський у передмові кличе швидче сплести „три ветви русского народа" в одну плеть" на український та білоруський (кривицький) народи, бо, каже він, „время не терпит". Неправдиво випятивши українську науку в тім, що вона „нікакімі средствами не брезгует", фальшує літописи й географічні карти, „сказки видумиваєт" і ширить „політичеській обман", Волконський і його видавець „Єдінство" самі роблять це й хотять сховатися за винувачення неповинних в тім.

(Конець).

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

МАЛА ЧИТАЧКА ПРО THE UKRAINIAN JUVENILE MAGAZINE.

Southwest, Pa.
February, 5, 1930.

Dear Editor.

I am a member of the Ukrainian Juvenile Magazine. I love to read it, especially the letters from our readers. It shows how much the younger folks like their dear old Ukraine and our own nationality.

Ukraine! May that word never end on our lips. It is the home land of our dear parents! It is as the Polish people say, "May Poland never die." Let us say, "May Ukraine never die!" Let it grow far and wide!

Let us respect our nationality, never be ashamed of it. If ever we are, we are ashamed of our own parents, they hail from Ukraine!

Ukrainian sports are popular. Ukrainian music and dances are popular. So let us make our own dear Ukraine popular, too. Again I say, "May Ukraine never die."

Please publish in the Ukrainian Juvenile Magazine or the Uke's Magazine as my brothers calls it. Thanking you in advance,

Helen Marutiak,
Southwest, Pa.
P. O. Box 182,
Hecla.

У СПРАВІ ЦЕНЗУСУ.

Від довшого часу в нашій пресі говориться ріжними дописувателями в ріжний спосіб про надходячу конскрипцію. Піддається ріжні пляни, і т. д. Справді, що це для нас повинно бути під теперішну хвилю справою важною. Ми мусимо використати добре нагоду, бо чи не перший раз в історії нашої іміграції вона поставила сама собі питання: як нам тепер записуватися при надходячім перепису? Русинами, Малоросами, русскими або Австріяками, чи навіть Поляками й Бог знає якими ще иншими назвами. Час уже покинути з тими видумками й раз постояти за свою національну честь, за національне імя.

Тому треба при надходячім перепису пильнувати своєї національної чести, й покинути з усякими.. понижуючими прибічками, які дали нам наші вороги. Треба записувати себе справжнім своїм іменем: український народним.

Звичайно не всі наші люде, розуміють вагу й значіння нашого справжнього національного імени. Та в кождій громаді є горстка свідомійших національно людей, котрі можуть і повинні подбати за те, щоби наші люди про своє національне імя не забували. Треба в кождій громаді зробити збори та переговорити в який спосіб у даній громаді зробити збори та переговорити в який спосіб у даній громаді можна повести агітацію поміж своїми людьми, в справі перепису. Поза масовими вічами треба говорити на зборах відділових, виробити летючки з інформаціями й розповсюднити їх поміж людей. Взагалі треба вжити всяких заходів, щоби надходячий перепис для нас не пропав на марно.

Наприклад у нашій рочестерській громаді за цю справу взявся Центральний Комітет, котрий є зорганізований для несення помочи рідному краєви, а головне Рідній Школі, політичним вязням, інвалідам і т. д.

Тепер іде в цілій Америці поміж нашими людьми агітація за збірку на будову Дому Інвалідів у Львові. Отже наша громада вислала вже другу жертву на будову Дому Інвалідів, що зробило загальну суму нашої жертви сто долярів.

Політичним вязням вислано 50 долярів, школі в с. Куничі в Рогатинщині 15 долярів, на підмогу страйкуючим в Гастонії 25 долярів.

Поза несенням помочі краєви Комітет робить иншу роботу, а при надходячій конскрипції комітет буде докладати старань, щоби по можности своїх сил допильнувати, щоби наші люде записувалися як „Українці".

У цій справі вже відбулися 29 м. м. збори комітету на котрих можна було бути кождому Українцеви котрий цікавився цією справою. На згаданих зборах я був присутний тай постановив дещо написати в згаданій справі.

Головне, щоби наші люде мали на увазі, що коли будуть писатися по англійськи, щоби знова не вийшло дві назви й два народи, з одного й того самого народу, з одної й тої самої України. Богато наших людей не знають як писати по англійськи або „спелувати" „Українець", і з того виходить непорозуміння, бо замісць писати по англійськи Ukrainian, пишуть Ukranian. Коли так ріжноманітно запишеться богато наших людей при надходячім переписі, то для нас буде встид, що ми не вміємо написати своєї національної назви, а в вашингтонськім бюрі можуть знова вийти непорозуміння й там будуть обертати земську кулю, шукаючи за таким краєм і людьми й певно не знайдуть.

А таких написів є досить у нашій громаді, по вікнах наших бизнесменів. Трохи соромно, що бизнесмени не знають як писати назву своєї нації. Вже хочби спитали своїх дітей, а вони би знайшли у шкільних книжках і показали би батькам як писати їх національне імя.

Отже пишіть по англійськи, що ми говоримо матірною мовою **Ukrainian**, а ніколи не пишіть Ukrenian, бо вони записуються так, то хоч зробите помилку на одно і (ай), всеж тоді воно не буде означати нашого національного імени.

Д. Д.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ДІТРОЙТ, МІШ.

Діти до Української Робітничої Діточої Школи.

Східна сторона міста (Вулиці: Вен Дайк і Гарпер) має зорганізовану діточу школу.

Ця школа міститься в Чехо-Словацькій Галі при Стронг і Фронтенак вулиці. Наука відбувається у вівтірки і четверги, від пятої до семої години вечером, а в суботу від десятої до дванацятої зрана.

Дітей учать читати і писати по українськи, географії й історії України, а також співу. Учителькою є п-ні Ю. Шустакевич.

Наші поселенці з вище згаданої околиці мають отже нагоду навчити своїх дітей рідного письма і мови, що вийде на користь дітям і родичам.

За Шкільну Раду:
Петро Бас, секр.

З ЖИТТЯ НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

ҐРУНТ Є, А РОБОТИ НЕМА.

Скрізь тепер роблять підсумки соцзмагання. А на заводі „Червоний Плугатар" — ч. 2, де працює щось із 1,200 душ, а деякі цехи навіть працюють у три зміни, нема чому робити й підсумків. Формально ми спімо й ніякої роботи коло соцзмагання не починали.

А коли обирали комісію по цехах, то подавали сотні корисних пропозицій. Та шкода. — Пропозиції так і залишились на папері, а завком комісіям мало або й зовсім не допомагає у практичній роботі.

А саме на нашому заводі, при одноманітній роботі, є підстави соцзмагання розгорнутись.

Робітники цілком справедливо ремствують на пасивність у цій роботі техперсоналу й адміністрації. Деяких заводів, безперечно, дуже корисних і важливих, що не потребують і великих витрат, або й зовсім їх не вимагають, адміністрація не запроваджує в життя, хоч і сліпому видно, що вони дадуть заощадження.

Петро Родзевич.

БОРОТЬБА В СЕЛАХ.

Куркулі нахабнішають.

На початку хлібозаготівлі куркулі на селах узялися до шаленої агітації проти радянської влади та заходів, які провадять на селі. Щоб зірвати хлібозаготівлю, вони всіх сил докладали, підбиваючи бідноту та середняків не продавати хліба державі. Для цього вони використовували всі засоби боротьби, ширили брехливі чутки про війну, голод, тощо. Та все це не допомогло: бідняки й середняки не вірили брехням, здавали хліб державі й примушували куркулів продавати лишки хліба державі.

Таких наслідків куркулі не сподівалися й почали широко вживати останнього засобу боротьби з радянською владою, з біднотою — ширили замахи на активістів та підпалювали їхнє майно. Такі випадки стали частіше траплятися на селах.

За останні кілька днів у Васильківському районі куркулі в трох селах, підпалили майно трох активістів-бідняків. У селі В.-Вільшані згоріло 7 бідняцьких господарств, які звільнено від податку. Пожар почався в господарстві бідняка Лисенка, що був членом хлібозаготівної комісії й вживав усіх заходів, щоб куркулі здали хліб державі. У селі В.-Бугаївці куркулі спалили клуню бідняка Яська, який 7 років був за члена сільради, а тепер працює активно для хлібозаготівлі. У селі В.-Салтанівці спалили клуню селькора Матяша, що активно викривав куркульські хитрощі та провадив з ними вперту боротьбу. У Димерському районі куркулі забили активного громадського робітника — ворога гнітаїв, тов. Кушніра.

Та хіба тільки на Васильківщині, Димерщині куркулі почали нахабнішати? По інших селах та районах, разом із шаленою агітацією проти радянської влади, вони почали терризувати наших активістів. Куркулі думають, що терор, підпали та вбивства зупинять чи хоч на годину спаралізують наступ на них бідноти та середняків. Даремно! Біднота спільно з середняками, у відповідь на ці нахабні вихватки куркульні, ще з більшим запалом боротиметься з куркулями, будуючи нове соціялістичне село.

А органи пролетарської диктатури та революційної законности — прокуратура та ДПУ повинні ще рішучіше повести боротьбу з куркулями! Треба покласти край куркульському нахабству й повести жорстоку боротьбу з куркулями, що намагаються стати на шляху нашого соціялістичного будівництва.

Петро О.
(„Пр. Правда" — Київ).

Лист.

Різник купив у селянки свиню та казав, щоб йому прислали поквідку продажі, яку мав написати селянин, що того д'ня не був дома. На другий день дістав такого листа: „Продажа моєї жінки є правосильна, тому можете собі забрати. свиню".

Судия: Чому ви не віднесли найденого портфеля на поліцію?

Обвинувачений: Бо я найшов його ввечір.

Судия: То треба було віднести на другий день.

Обвинувачений: Коли на другий день уже не було у ньому грошей.

Чудодійний лік.

— То цікаве, як лікар скоро вилічив паню Шпакову з нервовости!

— Зрадну тобі цю тайну. Сказав їй, що нервовість, це обяв старіння.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

СІНГЕК, Н. ДЖ.

Різдвяна коляда.

І ми не хотіли відмовитися від Коляди на Рідний Край. Пошанували старий звичай і зібрали $40, які відослано до Обєднання з таким призначенням: $30 інвалідам, а $10 політичним вязням.

Колядували: С. Галайда, Ю. Вітик, О. Сеньчак, М. Корбак, І. Коцан, М. Кобелька. Жертвували: Петро Гладич 5 дол., Нестор Ятчишин 2 дол. 25 цнт.; Володимир Шостачко 2 дол., Константин Сеньчак 2 дол., Іван Коцан 2 дол., Петро Сеньчак $1.25, М. Фарбянець 1 дол., Козма Остаф 1 дол., Дмитро Сеньчак 1 дол., Іван Струс 1 дол., Леон Струс 1 дол., Юрій Вітик 1 дол., Василь Кобелька 1 дол., Семен Дитиняк 1 дол., Гаврило Струс 1 дол., Андрій Клемаш 1 дол., Яким Драган 1 дол., Михайло Корбак 1 дол., Іван Шафран 1 дол., Профір Станіш 1 дол., Філярет Галайда 1 дол., Онуфрій Сеньчак 1 дол., Теодор Спащак 1 дол., Семен Галайда 1 дол., Лука Палиця 1 дол., Теодор Турко 1 дол., Семен Лазорик 1 дол., Стефан Серафим 1 дол.; Олександер Клеменюк 50 цнт., Теодор Копач 50 ц., Ольга Писарчук 50 цнт., Іван Беньо Сеньків 50 цент., Василь Ощеп 50 цнт., Олександер Дутккевич 50 цен., А. Роменчак 50 ц.

В ЧЕРВНІ СВЯТКУЮТЬ ЮВИЛЕЙ ВУАН.

Колеґія Наркомосвіти вислухала 10-го січня доповідь завідателя Укрнауки й члена президії ВУАН акад. Яворського про готування до ювилею ВУАН.

Всі науково-дослідні установи, що є навколо всеукраїнської Академії Наук, пристосовують до ювилею ряд важливих наукових праць, закінчують нове будівництво тощо.

Всеукраїнський археольоґічний комітет закінчує монтаж нових збірок, значно поширює експозицію своїх експонатів.

Кабінет антропольоґії змонтував виставу „Мезинська стація" передісторичної людини.

Кабінет музичної етноґрафії придбав фонографи, закупив експонати для великої вистави.

Музей визначних діячів придбав для вистави нові портрети вчених. Комісія українознавства склала мапу краєзнавчих осередків УСРР та АМСРР. Комітет патольоґії придбав ляборáторні меблі, прилади для дослідження крови, термостат тощо.

Незабаром мають здати до друку низку ювилейних видань українською, французькою й німецькою мовами.

Ювилейні свята пічнуться 18 червня прийомом всіх гостей зза кордону і союзних републик у президента ВУАН.

Президія ВУАН орґанізує екскурсії гостей, що приїдуть взяти участь у ювилею. Гості відвідають всі наукові установи Академії, оглянуть Київ, поїдуть на Дніпрельстан і Шевченкову могилу пароплавом. В Дніпропетровську закордонні гості оглянуть крайовий музей і заводи.

Передбачається також орґанізувати екскурсії закордонних гостей до Ольвії, Москви, Ленінграду, Криму й Кавказу.

На ювилей чекають приїзду багатьох визначних закордонних учених.

Колеґія Наркомосу в основному затвердила плян ювилейного святкування й ухвалила просити Раднарком клопотатися перед союзним урядом, надати учасникам екскурсій права безплатного переїзду залізницями.

Ухвалено також просити уряд УСРР асиґнувати 400,000 карб., щоб закінчити капітальне будівництво нових приміщень для кабінетів і ляборáторій Академії.

СЕНЗАЦІЙНИЙ ПРОЦЕС У БЕРЛІНІ.

В 1926-ому році зродився в голові грузинського еміґранта, визначного політичного діяча Казумідзе, ось такий фантастичний плян: Видрукувати міліони червінців і перевезти їх в Росію та пустити там в обіґ. Це спричинить обезціненя гроша, а в слід за тим і загальну господарську кризу. Тоді на Кавказі мало вибухнути повстання, яке на думку Казумідзе і товаришів перекинулосяби й на инші землі бувшої Росії, а головно на Україну. Таким чином Грузія звільниласьби від московської неволі, сталаби вільною.

Цей плян виглядав настільки реальним, що до нього приступили деякі Німці з ґенералом Гофманом (відомим з Берестейського миру) на чолі та деякі Американці, заінтересовані в нафтовім промислі, між иншими й син славного Шведа Нобля (творця т. зв. ноблівської фундації).

Останні дали гроші на організацію фабрики червінців. Фабрика пішла в рух. В 1926 р. і з початком 1927-го р. вибито величезні маси червінців. Вони нічим не ріжнилися від правдивих і заграничні банки їх приймали без ніякого підозріння. Але організатори пускали їх за границею тільки на пробу.

Та всьо має свій кінець. Транспорт червінців, висланий з Монахіюм до Росії, переловила берлінська поліція. Всьо виявилося, а організатори дісталися до тюрми.

Тепер почався в Берліні процес. Зовсім зрозуміло, що цей процес є першорядною сензацією з огляду на тло справи й особи в нім замішані. Казумідзе признався на розправі до фальшовання червінців, але заявив, що він робив це з патріотичних мотивів, а не в цілях зиску. Співобжалованих Німців Казумідзе намагається відтяжити, перебираючи всю вину на себе.

З огляду на міжнародний характер процесу бере в ньому участь представник німецького міністерства заграничних справ, як рівнож хмари ріжнонаціональних кореспондентів.

ПОДЯКА.

Я, низше підписаний, член т-ва ім. Івана Франка, 103 відділ УНС., складаю сердечну подяку Головним Урядникам У. Н. Союза за те, що вони мені прислали допомогу з фонду запомогового в сумі $50. Це вже друга допомога.

Взиваю всіх Українців, котрі не є членами У. Н. Союза, приступити до Союза і вписати дітей своїх.

Павло Стецик,
Мілвокі, Вис.

— Якуж ви маєте гарну збірку випханих птахів! Відкіля їх стільки взяли ви?

— Я збираю їх уже сім літ зі старих капелюхів моїх дочок.

Як позбутися грунтовно недомагань і хороби

Навіть найбільше хорі не повинні тратити надію.

Життє без здоровля се мука. Богацтво без здоровля не представляє вартости.

Хто розумно і старанно поборює причину своєї хороби має все можність відзискати здоровлє.

Множество найріжніших недомагань в формі хороби докучають людям, не щадять ні богачів ні бідаків, шукаючи за своїми жертвами в міліонерських палатах, як нарівні також в скромних мешканях робітничих.

Недомагання і терпіння людського организму мають найріжнороднійші назви.

А в дійсности все те не є що инше, як одна розлягла хороба органів травлення: жолудка, кишок, нирок і печінки.

Болі і завороти голови, болі і ломанне в руках, ногах, крижах, боках і плечах, опухнення на ногах, руках і в ставах, дрожанне, коленне і ломанне в ріжних частях тіла, ослаблення очей, шум в ушах, сильне биття серця, болючий, тяжкий і нерегулярний столець, надмірні поти і гнилий віддих з уст, брак апетиту і безсонність, загальне ослаблене, перемучення і зденервоване, а у жінок — всякі внутрішні болі і нерегулярности — сі всі хоробливі обяви є переважно наслідком злих процесів відживлювання і травлення. На сто людських недомагань — найменче 90 мають свою причину в жолудку, в кишках, в нирках або в печінці.

Длятого, що образ сеї розляглої хороби має ріжні форми, істнує на маркеті ціла маса всяких пігулок, порошків, плинів, медикаментів, міксту р і мастей, що їх поручають хорим людям. Більшість сих штучних, фабричних средств не є в стані уздоровити, що найбільше дають полекшу на якийсь час.

Ми поручаємо средство скуточне ::: приносимо певну поміч.

Наше знамените средство Мілертон при рівночаснім удержуванню вимогів гигієни вдаряє в саму причину хороби — є отже справді помічне —ділає певно і скоро.

Мілертон — се мішанина добираного зілля, цвітів і корінчиків — не перероблена штучно, але в такім стані, як їх природа видала.

Приємний в смаку і поєдинчий в заживанню Мілертон очищує органи травлення від всякої гниючої маси, усуває з них шкідливі кваси і отруї, а через се споводовує, що кров стає чистою. Чиста кров — се перша і найпотребнійша річ до відзискання здоровля із всякої хороби.

Кого отже мучить біль, хто хоче грунтовно і в недовгім часі відзискати здоровле і сили, без огляду, як довго його хороба тревае і як вона проявляється — зробить найлучше, коли буде уживати Мілертон.

Сотки листів признання і подяки від людей, які самі на собі досвідчили, як добре і скуточне є наше средство Мілертон.

На писемне замовлення висилаємо найменше дві пачки, враз з поученнем, як уживати. В ціні 2 долярів за 2 пачки є вже оплачений кошт пересилки, якщо з замовленнем зістала рівночасно залучена готівка або монейордер. При замовленнях на C. O. D. оплата почти буде дочислена.

Всякі письма, замовлення і монейордери просимо адресувати так:

J. S. MILLER, Inc., Dept. K.
62 BEACON STREET, NEWARK, NEW JERSEY

Від 2 літ я терпіла на жолудок. Нічого мені не помагало, доперва Ваш знаменитий „Мілертон" привів мене до здоровля.

СУЗАННА ВІПАРЕНА,
147 Leslie Street, Newark, N. J.

Ваше знамените средство Мілертон буду рекомендувати всім знаномим, які чуються хорі, бо я завдячую йому своє виздоровлення з тяжких жіночих недомагань, на які я терпіла довгий час.

ВАЛЕРІЯ ЛАПИНСЬКА,
245 Middlessex St., Harrison, N. J.

З цілою готовістю посилаю мою фотографію і мої слова горячого признання для знаменитого зілля Мілертон, котре так дуже було мені помічне до відзискання здоровля з тяжких недомагань.

Поручаю Мілертон всім знакомим, бо заслугує на се.

ІВАН КАНАВАЛЬ
34 William St., South River, N. J.

Сердечно дякую за Ваше знамените средство Мілертон, яке оказалося для мене дуже помічне в моїй тяжкій слабости.

Раджу кождій хорій жінці спробувати сі знамениті зілля.

А БАРАН
142 Court St., Elizabeth, N. J.

Зілле Мілертон є дуже добрим средством для піддержания здоровля. Я спрактикувала се на собі і на инших, що також як найлїпше висказуються про Мілертон.

Се природне средство, а так помічне і потрібне — повинно бути в кождій хаті, у кождої родини.

Б. ГРЕЧКІВСЬКА,
6. делегатка на послідню Конвенцію У. Н. Союза.
3455 West 94 Street, Cleveland, Ohio.

Через 4 місяці я уживав від часу до часу зілле Мілертон в моїй застарілій а дуже утяжливій хоробі жолудковій і мушу признати, що доперва Мілертон допоміг мені до виздоровлення.

Я зарекомендував много знакомим Мілертон і всі дуже собі хвалять се зілле.

С. ГУДЕРОВИЧ
92 W. 19 St., Bayonne, N. J.

Кількамісячна хороба жолудка, рук і ніг довела мене до сего, що я попала вже в зневіру, бо ні ради докторів ні лікарства мені не помагали.

Від коли я зачала заживати Millertone, мій стан сейчас зачався поправляти і я чуюся вже цілком здорова.

JOSEPHA STACHURSKA,
35 East 25 Street, Bayonne, N. J.

Через довший час я відпадав на здоровлю. Вживав ріжних лікарств, але без успіху. Знакомі порадили мені спробувати еще Мілертон. І в дійсности доперва Мілертон оказался для мого здоровля помічним.

Длятого сміло можу порадити сі знамениті зілля кождому хорому мущині і кождій хорій жінці.

ФРЕНК ГАВЛИК
17 Fox Place Jersey City, N. J.

З власного досвіду, як також зі спостережень на инших підчас мого побуту на Конвенції У. Н. Союза в Нюарку, мушу висказати моє як найлїпше признание для Вашого средства Мілертон.

Є се средство поединче, приємне в ужиттю і дуже скуточне в діланню, отже посідає всякі конечні прикмети знаменитого средства домового, яке повинно бути в кождій хаті.

МИХАЙЛО КЛИМ.
2016 W. Chicago Ave., Chicago, Ill.

Я є великою приклонницею Мілертону, тому, що так на собі самій, як також на инших я переконалася про уздоровлюючу силу і доброту сього простого, а так знаменитого средства.

Отже поручаю Мілертон всім моїм знакомим в Клівленді.

А. КУНЧЕВИЧ
11622 Nelson Ave., Cleveland, Ohio.

Випробувавши помічне ділане зілля Мілертон на собі самим, я не вагався вислати се зілле моїй хорій жінці в краю, котра від кількох літ хорувала на сильні внутрішні болі і на жіночі недомагання. Тепер моя жінка чується дуже добре і писала мені, щоби її знова післати кілька пачок Мілертону для сусідів і знакомих.

ІВАН ПАРАНДІЙ
9522 — 92 St., Ozone Park, L. I., N. Y.

Не маю слів похвали для знаменитого средства „Міллертон", якому завдячую цілковите виздоровленне.

Моя хороба була дуже тяжка—безпастанний біль голови і болі в середині, при тім утрата влади в руках і ногах—так, що о власній силі я не могла ходити.

Тепер і слід не остався з моєї тяжкої недуги.

КАТЕРИНА ВАЛЬКЕВИЧ,
922 Berger Street, Newark, N. J.

Від 8 літ я вічно хорувала на болі голови і на жолудок. Я їздила навіть до Европи на курації, але нічого не помагало.

Від коли я зачала уживати зілля „Міллертон" всі мої болі уступили. Всім хорим людям поручаю се знамените средство.

МАРІЯ МУХА.
108 Lowell St., Carteret, N. J.

Припадково я довідався про Мілертон, що є дуже помічне средство в недомаганнях жолудка і кишок, на які я довго терпів. Я переконався, що Мілертон в дійсности є найлучшим средством. Завдяки йому я чуюся вже дуже добре.

Мої знакомі також дуже собі хвалять Мілертон.

OWEN MULLARKEY
57 Hunterdon St., Newark, N. J.

Всім хорим жінкам поручаю зілле „Мілертон", бо сему знаменитому средству завдячую виздоровленне з прикрих жіночих недомагань, на які я через довгий час терпіла.

БРОНІСЛАВА РОГІНСЬКА,
225 Warren St., Harrison, N. J.

В моїх недомаганнях жолудка і коления в боках я уживав зілле Мілертон з найлїпшим результатом. Отже я переконався, що се дуже хосенне средство, яке можу поручити кождому хорому.

ЙОСИФ САЛІГА
421 E. 74 St., NEW YORK CITY

Зі всіх средств, які знаю — а уживав я їх всілякі — уважаю Мілертон за найлучше і для здоровля дійсно помічне. Я випробував на собі самім, а також мої численні знакомі, яким я поручав Мілертон, є з него дуже вдоволені. Одному знайомому, який від довгого часу лежав хорий в шпиталю і вже не мав надії на виздоровленне, занесено Мілертон. Він уживав його через якийсь час і так почувся лїпше, що вкоротці повернув зі шпиталю до дому.

Підчас мого побуту в Нюарку як делегата на конвенцію У. Н. Союза я був особисто в факторі Мілертону і бачив як много людей зі всіх сторін Америки уживає се знамените средство.

ІЛІЯ СЛОВОДЗЯН
2308 Fifth Ave., Pittsburgh, Pa.

Дуже Вам дякую за Ваші знамениті зілля Мілертон.

Я вічно чувся хорий і недомагав на щось, так, що ніколи не зазнавав приємної хвилі. Від коли почав уживати Мілертон, я став зовсім иншим чоловіком.

Прикрі болі уступили і чуюся здоровий і сильний.

Поручаю Мілертон в Шикаго всім знакомим, де маю численні знакомства, так приватні, як також по товариствах і организаціях.

Уважаю Мілертон за найлучше средство для піддержання і відзискання здоровля.

ПЕТРО ЛУКІВ
2329 Superior St., Chicago, Ill.

Я хорував повільно через довгі часи, не так, щоби в ліжку лежати, але ходячи і працюючи — а се ще гірше. Вічно докучали мені болі жолудкові, коление в боках і плечах, що робило мені життє понурим і тяжким. Я постановив спробувати ще Мілертон, про який довідався з газети. І се знамените зілле доперва мені помогло.

По моїх болях позістали лише спомини — життє видається тепер мені інакше — чуюся здоровий і вдоволений.

З мойого прикладу нехай мають науку инші хорі, щоби не зносити непотрібно болі і терпінне.

ІВАН ВЕЧЕРЯК,
25 Madison Street, Newark, N. J.

Аж не хочеться вірити, яку чудову лічничу силу посідає се, на око незначне зілле, що називається Мілертон — а однак воно є так в дійсности.

Я много в життю накорувалася і уживала ріжних, навіть дуже коштовних средств і ліків — однак ніяке з них не було для мене так помічне і добре, як Мілертон.

Від коли я почала уживати Мілертон, чуюся з кождим днем лїпше і чую, що мій так дуже ослаблений организм починає приходити до сил і здоровля.

ЮЛІЯ ЧАБАК
12 Evert Place Plainfield, N. J.

Довго я терпів на болі в нирках і жолудку — отже радився много лікарів і заживав ріжних ліків, але без результату.

Побачивши оголошенне в газеті, я постановив еще спробувати Мілертон, і дійсно, на Мілертоні я не завівся, бо, уживаючи сі знамениті зілля, скоро я почав відзискувати здоровля і сили.

ІВАН ПАЛОЧКО
Секретар 1 групи Слов. Сокола
Box 542 Manville, N. J.

Довгий час мені докучали жолудкові болі і завороти голови. Поради лікарів і ріжні ліки не помагали, що найбільше приносили хвилеву пільгу.

Під впливом уживання Мілертону мої болі і завороти голови уступили, і я тепер чуюся зовсім здорова.

Кождий хорий повинен спробувати ще і се средство, бо може Мілертон окажеться йому так помічний, як для мене.

Ф. ЛЕВАНДОВСЬКА
206 Kirgsland Ave., Brooklyn, N. Y.

Дуже охотно висказую до публичного відома слова мойого признання для Мілертону, щоби хорі люде довідалися, що Мілертон є дуже добрий в ріжного рода недомаганнях.

Я вічно хорував на жолудок і на колення в боках, заки почав уживати Мілертон.

Тепер мої болі устали і чуюся зовсім добре.

СТЕФАН ГРЕСЯК
424 Avenue E., Bayonne, N. J.

Ваше знамените зілле Мілертон зробило з мене цілком нового чоловіка. Через довгий час я хорував на внутрішні болі і на загальне ослабление цілого организму.

Завдяки Вашому знаменитому средству я позбувся зовсім моєї тяжкої хороби.

С. БУЛЬК
властитель
National Auto Top Co.
45 Beecher & Halsey Sts., Newark, N. J.
Tel. Mitchell 1886

Я заживала зілле Мілертон підчас моєї поважної хороби з найлїпшим результатом.

Тепер сама переконана про надзвичайні прикмети сього средства, поручаю Мілертон як найлїпше всім хорим людям.

MRS. С. МІХАЛИЙ
761 Murtle Ave., Elizabeth, N. J.

Через якийсь час наш дім був правдивим шпиталем. Мене мучили ревматичні болі, биття серця і загальний розстрій, а жінка вічно терпіла на болі жолудка і внутрішні недомагання. Припадково ми довідалися про Мілертон і сей щасливий припадок допоміг нам до виздоровлення. Завдяки знаменитому зіллю Мілертон ми позбулися наших прикрих терпінь і відзискалисьмо здоровле.

Складаємо щиру подяку,
АДАМ І РОЗАЛІЯ СЛОДКОВСЬКІ
150 Pacafic St., Newark, N. J.

Від трех літ я дуже терпів на болі в правім боці і в правій нозі.

Завдяки „Мілертонови" мої болі в короткім часі уступили і більше мене не мучать.

В. ХОМИЦЬКИЙ,
389 — 18 Avenu, Irvington, N. J.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ПОШУКУЮ Дмитра і Марію Євчук. Хтоби о них знав, або вони самі, прошу зголоситися на адресу: 33-4
STEPHEN SERAFIN,
14 Waverly Place, Stamford, Conn.

ПОТРЕБА АГЕНТІВ,
щоби поширити незрівнану гербату лічничу „Hindu Brand Tea", котра продається під услівям звороту грошей як невдоволяюча. Сегодня напишіть по услівя: 29-34
BARON A. BORAK,
307 E. 18th St., New York, N. Y.

НА ПРОДАЖ ФАРМА
10 акрів в Millville, N. J., при 13 Carmel Road і 31 Highland Ave. Голоситися до:
WASYL PITUCH,
1638 Third Ave., Arnold, Pa.

UKRAINIAN Finance & Investment Corp. of Newark, N. J. Випожичає гроші на 1, 2 і 3 морґечі. Шери продаються: Preferred шер $25.00. Common шер $20.00. По всякі інформації голосіться до котрогобудь з понизших урядників: І. Лисак, предс., 163 Myrtle Ave. Irvington, N. J.; М. Брудер, секр., 1.. Market St., Newark, N. J.; Т. Касьян, касієр, 600 High St., Newark, N. J.

ДОМИ НА ПРОДАЖ.
Маю на продаж одно- і двофамілійні доми в
ROSELLE PARK і LINDEN, N. J.
Доми мають всі уліпшення, електрику, ґез і огрівачі (steam heat). Продаю по приступній ціні. Голоситися до: 20-
JOHN ZARSKY,
448 MAPLE, AVE., ELIZABETH, N. J.
Telephone Emerson 4779

ПРОДАЄ ДОМИ в місті НЮ ЙОРКУ і околиці
Українська Фірма
С. ФЕСОЛОВИЧА І М. КОБЗІСТОГО
EXCHANGE REALTY CO.
41 East 7th St., New York City
Tel. Orchard 9677. 16-

ФАРМА 26 АКРІВ
НА ГОДІВЛЮ КУРЕЙ,
при Стейтовім Гайвей, дім 6 кімнат, курник 14x100, барна, вигрівачі і ґарадж. Також стенд на продаж легких напоїв, ґез і електрика. Ціна $6,500, готівкою $1,500. Для скорого покупця дам в додатку коня, корову і кури. Голоситися до:
J. OLEKSIAK,
Main Street, Manville, N. J.
Telephone: Somerville 905.

DR. M. SMITH
перенїс свій офіс під число
67 EAST 7th STREET
NEW YORK CITY
TEL. ORCHARD 6072.

Phone: Brunswick 7187.
АДВОКАТ
Б. ПЕЛЕХОВИЧ
2300 WEST CHICAGO AVE.,
CHICAGO, ILL.
Практикує у всіх судах; займається переглядцинем абстрактів; виготовляє контракти купна і продажі; перепроваджує спадкові справи; полагоджує старокраєві, патентові і прочі справи. 191—

PROBAK
DOUBLE-EDGE BLADES
THE BEST SHAVE YOU EVER HAD OR YOUR MONEY BACK
50 c. for 5
$1 for 10
Sample Blade 10 c.
If your DEALER cannot supply you, write direct
PROBAK CORPORATION
656 FIRST AVENUE NEW YORK

ВАСИЛЬ І МАРІЯ МУЗИКА
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ
ДВА ОФІСИ:
NORTH SIDE: 2157 W. Chicago Ave.
Phone: Brunswick 7767 або 7768.
SOUTH SIDE: 4954 So. Hermitage Ave.
Phone: Hemlock 5500.
CHICAGO, ILL.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
129 E. 7th STREET,
NEW YORK CITY
Telephone: Orchord 2568

Лікар: Я зовсім не дивуюся, що зовсім не маєте апетиту, коли, як самі признаєтеся, ви зїли два ростбефи з бараболями, зеленину та пляцок з яблоками!

Пацієнт: Алеж, пане доктор, я вже і передтим не мав апетиту!

Бандит (уночі до прохожого): Руки вгору!

Прохожий: Не гнівайтеся, але я справді нічого не маю. Та зате, коли пустите мене в спокою, радитиму моїм знакомим, щоби переходили вночі тією дорогою, як зовсім безпечною.

Господиня (до наймички): Чому я мусіла аж пять разів дзвонити, заки ти мені отворила, Ганю?!

Наймичка: Хай пані не гніваються на мене, але часом я не дочуваю. Та, прошу, пані, дзвонили лише чотири рази, не пять...

ДО ВИНАЙМУ ФАРМА НА ОГОРОДОВИНУ.
Найліпші фарми на огородовину, земля плодовита в північній части стейту Ню Джерзи, можна купити кілька акрів. Хто схоче, з домами або без; дуже приступні ціни винайму. По інформації пишіть на вище подану адресу, або до нашого репрезентанта на місци: Mr. C. S. Hoff, Great Meadows, N. J. 22-
AMMONIATE PRODUCTS CORP.
42 Broadway, New York, N. Y.

БИЗНЕСМЕНИ УКРАЇНЦІ!
Заки даєте свій ордер на СТІННІ КАЛЕНДАРІ на 1931 р., перегляньте наш великий ілюстрований катальог і наші гуртові ЦІНИ продажі. Маємо великий вибір ріжнородних календарів, яких катальог висилаємо на жадання. Пишіть на адресу: 24-
KULYNITCH PRINTING CO.,
418 E. 9th ST., NEW YORK, N. Y.

Dr. A. L. CEASAR
специяліст у всіх хоробах
ОЧИЙ, УХ, НОСА І ГОРЛА
127 EAST 84th STREET,
між Park і Lexington Ave.
NEW YORK, N. Y.
Години: 10—12, 6—8
В неділі від 10 рано до 1 пополудни.

В кождій українській хаті повинна находитись „Свобода".